

Hur kontrolleras maskiner & instruments renhet inom djursjukvården?

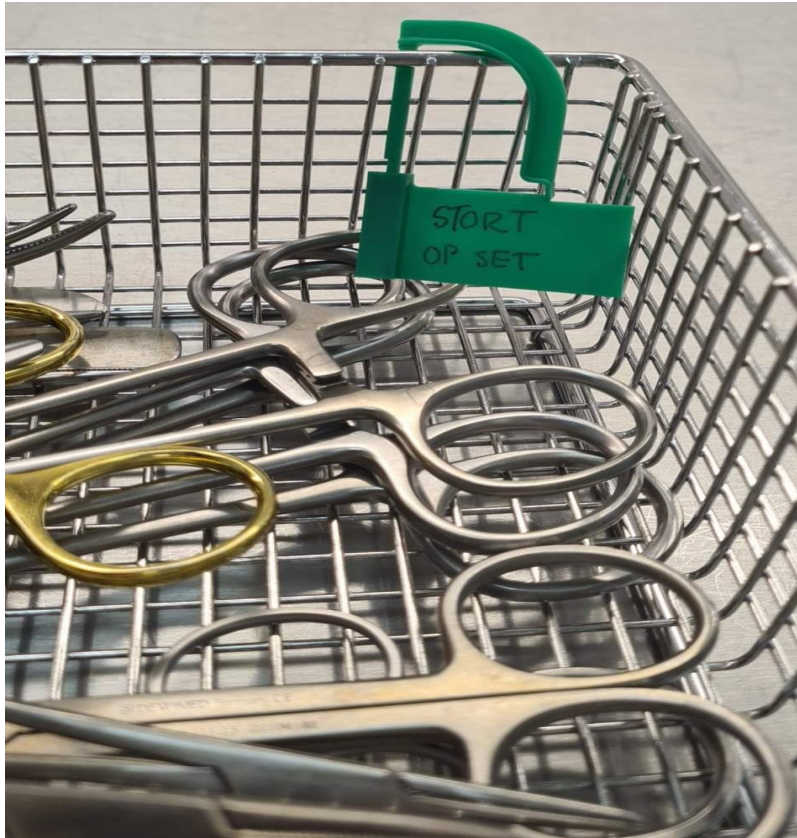

Foto:Linda Georgsson

Instrument och Sterilteknikerutbildningen 315 Yhp, 2022

YrkesAkademin AB

Författare: Linda Georgsson

Handledare: Christina Bunne

Sammanfattning

BAKGRUND

Det är skillnader på steril verksamhet inom human sjukvård och djursjukvård. Det är olika lagar och regler att förhålla sig till och därav förekommer det vissa skillnader. Inom human sjukvården finns olika regelverk och standarder, medans djursjukvården har mer rekommendationer och riktlinjer än standarder att jobba efter.

SYFTE

Se hur stor skillnaden är att kontrollera maskinerna som utför rengöring och steriliseringsprocess.

MÅL

Att få en inblick i hur det skiljer sig mellan hur djursjukvården kontrollerar sin sterila kedja i jämförelse med human sjukvården.

METOD

En undersökning har gjorts i form av en enkät med frågor, som har skickats ut till 30 stycken djursjukhus och besvarats av personal som jobbar inom den sterila verksamheten.

RESULTAT

Enkät svar från olika djursjukhus, från olika delar av landet. Av 30 stycken utskickade enkäter svarade 14 stycken. Resultatet visar på en del olikheter se bilaga 1 mellan djursjukhusens sterila verksamheter. Och i jämförelse med human sidan så är det validering och spårbarhet som är största skillnaden då dom har det som krav.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Bakgrund	4
Syfte och Mål	4
Frågeställning	4
Metod	5
Resultat	5
Diskussion	7
Källförteckning	8
Bilag 1: Enkät	9

Bakgrund

Inom human sjukvården är den sterila kedjan spårbar hela vägen vilket innebär att man ska kunna följa ett instrument genom rengörings processer, förvaring och operationer.

Human sjukvården har tvingande lagar, regler och många standarder som rör steril verksamheten som finns att läsa övergripande om i bland annat Sveriges regioner och kommuners Vårdhandboken-Referenser och regelverk och i Steril tekniska föreningens Handbok för Steril teknisk verksamhet, 2019 sida 13-14.

I SIS-TR 46:2014 Processer för rengöring, desinfektion och sterilisering och i SIS-TR 57:2020 Handbok för grundläggande rekommendationer för lagerhållning, hantering och transport av sterila medicintekniska produkter inom hälso- och sjukvård, tandvård och djursjukvård framgår mer ingående vad det är som gäller inom ämnet.

Den sistnämnda gäller även för djursjukvården men i övrigt har djursjukvården steril verksamhet mestadels rekommendationer och riktlinjer från bland annat Sveriges Veterinärförbund som i sin -Riktlinje för infektionskontroll inom smådjursjukvård, nämner att det finns standard för desinfektion processer i SS-EN ISO 15883 och autoklavering i SS-EN ISO 17665-1.

Jordbruksverket har författat en kontroll vägledning K112 – Hygienregler för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård samt åtgärder vid MRSA (Meticillinresistent Staphylococcus aureus) och MRSP (Meticillinresistent Staphylococcus pseudintermedius) för Länsstyrelsen som är tillsynsmyndighet över djursjukvården, sedan har Distriktsveterinärerna som är en del av Jordbruksverket både hygienpolicy, hygienguide och rengöringsguide att tillgå för att dela med sig av kunskap.

Med samma regler och bestämmelser för all steril verksamheten oavsett human eller djur sjukvård skulle det vara tydligare för alla som jobbar inom steril verksamhet.

Syfte och Mål

Syfte: Ta reda på om det skiljer sig mycket mellan djursjukhusens steril verksamhet.

Mål: Få en överblick och uppmärksamma om skillnaderna finns mellan djur sjukhusens steril verksamhet och human vårdens.

Frågeställning

- Hur väl kontrolleras maskiner och instruments renhet inom djursjukvården?

Metod

Skrev en enkät med 14 relevanta frågor se bilaga 1 som mailades ut till utvalda djursjukhus, valde att skicka ut till djursjukhus istället för mottagningar som oftast är mycket mindre.

Då de flesta större djursjukhus ägs av Evidensia eller Anicura så fördelades mailen så jämnt det var möjligt mellan dessa koncerner för att få ett bredare resultat.

Mailade ut enkäten till 30 stycken olika djursjukhus i hopp om att få in åtminstone 15 stycken svar.

Resultat

Svar på enkäten:

1. Personen/personerna som jobbar på sterilen är någon utbildad steril tekniker? Ja/Nej?

Svar: Ja: 6 Nej: 8

2. Görs funktionskontroll av diskdesinfektorn varje dag? Ja/Nej/annan intervall?

Svar: Ja: 8 Nej: 5 Annan intervall: En gång i veckan: 2 st En till två gånger i veckan: 1 st

Förstod inte frågan: 1 st

3. Hur ofta rengörs diskdesinfektorn? 1 gång i veckan/1 gång i månaden/annan intervall

Svar: En gång i veckan: 9 En gång i månaden: 2 Annan intervall: Varje dag: 3 st

4. Valideras diskdesinfektorn? Ja/Nej

Svar: Ja: 6 Nej: 8

5. Görs service årligen? Ja/Nej

Svar: Ja: 13 Nej: 1

6. Görs det någon form av rest testning efter disk programmets slut? Ja/Nej (tex atp,protein rest test mfl) om ja Hur ofta?

Svar: Ja: 1 Nej: 13 Hur ofta: Årligen vid UPQ: 1 st

7. Förutom genom spolfunktion har ni någon annan specialutrustning tex för disk av tand munstycken?

Svar: Nej: 12 , Vi diskar inte tand munstycken i diskdesinfektorn: 1 st, Ja iCare+: 1 st

8. Görs det penetrationstest på autoklaven dagligen? Ja/Nej

Svar: Ja: 12 Nej: 2

9. Hur ofta görs läck test?

Svar: En gång i veckan: 11 En gång i månaden: 0 Annan intervall: En gång varannan vecka: 1 st, Varje dag: 1 st, Vet ej: 1 st

10. Görs det validering på autoklaven? Ja/Nej

Svar: Ja: 9 Nej: 4 Vet ej: 1

11. Hur ofta rengörs autoklaven? 1 gång i veckan/1 gång i månaden/annan intervall

Svar: En gång i veckan: 11 En gång i månaden: 3 Annan intervall: 0

12. Görs service årligen?

Svar: Ja: 14 Nej: 0

13. Har ni serviceavtal på diskdesinfektor & autoklav? Ja/Nej

Svar: Ja: 9 Nej: 3 Inget svar: 1 st, Bara på autoklaven: 1 st

14. Vad använder ni er av för processindikator?

Svar: Autoklavtejp: 9 st, Batch indikator i op galler: 3 st, Påse med indikator: 5 st, Helix test: 3 st, Process kvitto: 3 st, Sporprov 1-4gång/år: 3 st, En processindikator från getinge: 1 st, Vet ej: 1 st

Antal som svarade på enkäten 14 av 30 stycken.

Diskussion

Det är roligt att se att det blir fler steril tekniker även inom djursjukvården, flera nämnde bland sina svar att det ska anställa steril tekniker framöver eller att man håller på att utbilda sig själv till det. Bland dom som inte var det så hade flera gått instrumentkurser eller mindre kurs inom ämnet sterilisering.

Service ses som en viktig del medans inte alla väljer att validera maskinerna, vilket troligtvis är en kostnadsfråga. Den frågan behöver lyftas inom djursjukvården för hur vet man annars att maskinerna gör sitt jobb, man behöver ju veta att allt blir höggradigt rent och steril om vi kör laster med worst case scenario.

Överlag stämmer min bild överens då det är relativt jämt fördelat inom de olika frågorna. De flesta gör penetrationstest dagligen, läcktest och städning av maskinerna veckovis, och service årligen. Att det skiljer sig åt kan också bero en del på hur mycket kunder man har. Till exempel startar man 1 disk om dagen eller 10 stycken, ja då kanske man väljer att städa diskdesinfektorn med olika intervaller.

Skillnaderna inom djursjukvården ligger till större del i om man validerar sina maskiner eller inte, samt spårbarheten som ej är ett krav inom djursjukvården.

Så länge det inte finns samma lagkrav inom djursjukvården som human sjukvården, så får man hoppas på fler utbildade steriltekniker till djursjukvården som har mer förståelse, inblick och som jobbar för att skapa bättre rutiner inom steril verksamheten ute på djursjukhusen. Om djursjukvården skulle ha samma regler och bestämmelser för steril verksamheten som human vården, så skulle inte skillnaderna uppstå. Och båda jobbar ju mot samma mål, patientsäkerhet och att förebygga vårdrelaterade infektioner.

Tids nog kommer kanske djursjukvården ikapp den humana sidan.

Källförteckning

Distriktsveterinärerna, Vårt hygienarbete.

<https://distriktsveterinärerna.se/sidfot/vara-tjanster/vart-hygienarbete> hämtat 2022-11-13

Jordbruksverket, K112 -Hygienregler för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård samt åtgärder vid MRSA och MRSP.

<https://jordbruksverket.se/download/18.ab0b69f18089318b608b6fd/1651739272734/Jordbruksverkets-vagledning-K112-allmanna-delen.pdf> hämtat 2022-11-15

Steriltekniska föreningen, Handboken för sterilteknisk verksamhet. 2019-11-27

<http://www.steriltekniska.se/> hämtad 2022-11-13

SIS-TR 46:2014 Processer för rengöring, desinfektion och sterilisering-validering och rutinkontroll inom svensk vår och omsorg. <https://www.sis.se/>

SIS-TR 57:2020 Handbok för grundläggande rekommendationer för lagerhållning, hantering och transporter av sterila medicintekniska produkter inom hälso- och sjukvården, tandvården och djursjukvård. <https://www.sis.se/>

SS-EN ISO 15883 Disk och spoldesinfektorer, SS-EN ISO 17665 Validering och kontroller.

<https://www.sis.se/>

Sveriges regioner och kommuner, Vårdhandboken-Referenser och regelverk.

<https://www.vardhandboken.se/vardhygien-infektioner-och-smittspridning/desinfektion-och-sterilisering-av-produkter/medicintekniska-produkter-med-specificerad-mikrobiell-renhet/referenser-och-regelverk/> hämtad 2022-11-13

Sveriges Veterinärförbund, Riktlinjer. <https://www.svf.se/veterinarmedicin/svfs-riktlinjer/> hämtad 2022-11-13

Sveriges Veterinärförbund, Riktlinjer för infektionskontroll inom smådjursjukvården.

<https://svf.se/media/oq4oq5yw/svfs-riktlinje-g%C3%A4llande-infektionskontroll-inom-sm%C3%A5djursjukv%C3%A5rden-2012.pdf> hämtat 2022-11-13

Bilagor

Bilaga 1 - Enkät svar

Enkät som skickats ut per mail

1. Personen/personerna som jobbar på sterilen är någon utbildad steril tekniker? Ja/Nej/Hur många?
2. Görs funktionskontroll av diskdesinfektorn varje dag? Ja/Nej/hur ofta?
3. Hur ofta rengörs diskdesinfektorn? 1 gång i veckan/1 gång i månaden/annan intervall
4. Valideras diskdesinfektorn? Ja/Nej
5. Görs service? Ja/Nej, om ja Hur ofta?
6. Görs det någon form av rest testning efter disk programmets slut? Ja/Nej(tex atp,protein rest test mfl) om ja Hur ofta?
7. Förutom genom spolfunktion har ni någon annan specialutrustning tex för disk av tand munstycken?
8. Görs det penetrationstest på autoklaven dagligen? Ja/Nej
9. Hur ofta görs läcktest?
10. Görs det validering på autoklaven? Ja/Nej
11. Görs service årligen?
12. Hur ofta rengörs autoklaven? 1 gång i veckan/1 gång i månaden/annan intervall
13. Har ni serviceavtal på diskdesinfektor & autoklav? Ja/Nej